

UDK: 050.432:330.1

doi: 10.5937/ekonhor1702079P

UVODNIK

Sveska 2 Volumen 19 Godište 2017 naučnog časopisa *Ekonomski horizonti* sadrži dva izvorna naučna i dva pregledna članka, prethodno saopštenje i Zahvalnicu recenzentima rukopisa podnetih Uredništvu Časopisa, u 2016.

Oslanjajući se na relevantne uvide o kosmopolitizmu potrošača i tradiciji, odnosno, efektima zemlje porekla na procene proizvoda i namere potrošača, *Srdan Šapić* istražuje način na koji kosmopolitizam i tradicija utiču na formiranje procena i namera potrošača prema korišćenju usluga stranih i domaćih restorana brze hrane. U istraživanju, sprovedenom na teritoriji Kragujevca i okolnih gradova, korišćeni su anketni metod, deskriptivna statistika, eksplorativna faktorska analiza i analiza pouzdanosti, višestruka i prosta regresiona analiza, jednofaktorska analiza varijanse i t test nezavisnih uzoraka. Empirijski je potvrđeno da kosmopolitizam, odnosno, tradicija, ima statistički značajan i pozitivan uticaj na procenu proizvoda i usluga stranih, odnosno, domaćih, restorana brze hrane, respektivno, a da procene proizvoda i usluga u domaćim restoranima brze hrane imaju pozitivan i statistički značajan uticaj na namere potrošača u pogledu korišćenja usluga ovih restorana. Zaključeno je da tradicionalni potrošači mogu biti segment ne samo za domaće, nego i za međunarodne restorane brze hrane, a da kosmopolitski potrošači mogu biti segment ne samo za međunarodne, nego i za domaće restorane brze hrane, što može biti značajno za poslovnu praksu i upravljanje restoranima brze hrane.

Označavajući adekvatno transformaciono liderstvo

tokom procesa promena, posebno u kritičnoj postakvizicionoj fazi integracije, kao jedan od mogućih načina unapređenja postakvizicionih performansi preuzetog preduzeća, *Sladana Savović* istražuje kompleksna dejstva ključnih dimenzija transformacionog liderstva (inspiraciona motivacija, idealizovani uticaj, individualno razmatranje, intelektualna stimulacija) na postakvizicione performanse, na primeru preduzeća koje posluje u sektoru maloprodaje u Republici Srbiji, a koje je bilo predmet međunarodne akvizicije. U procesu istraživanja korišćeni su strukturirani upitnik, različiti kvantitativni statistički metodi i tehnike, hijerarhijska regresija. Rezultati istraživanja su pokazali da sve dimenzije transformacionog liderstva pozitivno utiču na postakvizicione performanse preuzetog preduzeća, s tim da „najveći uticaj ima dimenzija transformacionog liderstva - individualna razmatranja, a najmanji stepen uticaja ima dimenzija intelektualna stimulacija“.

U okviru teorijskih razjašnjavanja ključnih faktora regionalnog rasta i fenomena razvojne konvergencije (divergencije) regiona, *Danijela Despotović* i *Slobodan Cvetanović* analiziraju pet reprezentativnih pravaca u regionalnoj ekonomiji - klasični, neoklasični, endogeni, novu ekonomsku geografiju, i prostorne inovacione sisteme. Zaključeno je da „su viđenja predstavnika savremenih pravaca u regionalnoj ekonomiji jedinstvena u stavu da među faktorima regionalnog rasta dominantnu ulogu imaju tzv. nematerijalni faktori, a da razvojna divergencija regiona korespondira sa privrednim rastom posmatrane zemlje“. Kao otvorena pitanja relevantna za buduća istraživanja izdvojeni su „kvantifikacija uticaja nematerijalnih faktora na regionalni rast, i preciziranje nelinearnog karaktera odnosa između

* Korespondencija: S. P. Petrović, Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Đ. Pucara 3, 34000 Kragujevac, Republika Srbija; e-mail: pslavica@kg.ac.rs

privrednog rasta zemlje i ispoljavanja regionalnih nejednakosti”.

Koristeći različite algoritme uparivanja - bostonski, odloženog prihvatanja, najviših ciklusa trgovanja - koji simuliraju tržišni mehanizam, i uz pomoć kojih se određuje jezgro kooperativne igre, *Dejan Trifunović*, kroz ilustrativne primere, upoređuje odnosne algoritme uparivanja učenika i škola, sa aspekta kompatibilnosti podsticaja, stabilnosti uparivanja, i efikasnosti. Prikazani su neki specifični problemi koji se mogu javiti kod uparivanja učenika i škola, kao što su poboljšanje kvaliteta škole, favorizovanje manjinskih učenika, ograničena dužina liste preferencija i generisanje striktnih prioriteta na osnovu slabih prioriteta. Zaključeno je da se - kada je reč o uparivanju učenika i škola u Republici Srbiji - poboljšanja mogu ostvariti primenom algoritma odloženog prihvatanja, umesto korišćenja algoritma trenutnog uparivanja.

U kritičkom istraživanju nekih od nedoslednosti i kontradiktornosti u sadašnjem diskursu o ekonomskoj nejednakosti, *Alfred Wong* i *Christine Ribeiro* su fokusirani „na kompleksna pitanja karakterizacije ekonomske nejednakosti, relativno značenje stvarne

ili percipirane ekonomske nejednakosti, i neizbežnost ekonomske nejednakosti”. Uz tvrdnju da „svaki nedostatak u verodostojnosti primarnih podataka može značajno iskriviti kasnije izračunavanje Gini koeficijenta”, zaključeno je: „Nejednakost prihoda (bogatstva) je stvar relativnosti, zavisno od fizičke geografije i socijalno-kulturalnog konteksta. Ono što se smatra ekonomskim siromaštvom u jednoj zemlji može se smatrati ekonomskim bogatstvom u drugoj zemlji.”

U ime Uredništva Časopisa i u svoje ime zahvaljujem, pre svega, autorima priloga objavljenim u ovoj Svesci Časopisa. Istovremeno, posebnu zahvalnost dugujemo recenzentima na uloženom trudu i konstruktivnim i kritičkim komentarima i uputstvima autorima podnetih rukopisa.

Poseban prilog u Svesci 2 Volumen 19 Godište 2017 Časopisa predstavlja *Zahvalnica* recenzentima rukopisa podnetih Uredništvu Časopisa u 2016, od kojih su oni pozitivno dvostruko anonimno recenzirani publikovani - kao izvorni naučni i pregledni članci, prethodno saopštenje i prikazi knjiga - u Sveskama 1, 2 i 3, Volumen 18 Godište 2016 Časopisa.

Glavni i odgovorni urednik
Slavica P. Petrović

Slavica P. Petrović je redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, u penziji od 01. oktobra 2016. Doktorirala je u oblasti poslovne ekonomije i menadžmenta, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Ključne oblasti njenog naučnog interesovanja i rada su sistemsko mišljenje, sistemske metodologije strukturiranja upravljačkih problemskih situacija, *soft* i kritički *Management Science*, metodologija naučnog istraživanja.